

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞ ΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ

- **YUN101 YUNAN DİLİ GRAMERİ I**
- Dr. Öğr. Üyesi Esra Yalazı
- eyalazi@ankara.edu.tr

YUNANCADA CÜMLE YAPISI

Yunancada basit cümle, özne-yüklem ve nesneden oluşur. Bir cümle sadece özne ve yüklemden oluşabileceği gibi özne-yüklem ve nesneden oluşan cümlelerde tümleçler de kullanılabilir. Bu öğelerin cümle içindeki konumlarının sıralanması vurgulanmak istenen öğeye göre değişiklik gösterir.

YUNANCADA CÜMLE YAPISI

Yunancada basit cümle yapısı içinde öğelerin söz dizimi sırasıyla şu şekillerde görülebilir:

Özne-Nesne-Yüklem dizilimi

Nesne-Özne-Yüklem dizilimi

Yüklem-Özne-Nesne dizilimi

Yunanca cümlelerde öğelerin daha farklı sıralamasını görmek de mümkündür.

YUNANCADA BASIT CÜMLELERDE SÖZ DİZİMİ

Özne – Nesne - Yüklem dizilimi

'O Ὁμηρος τὸν ἀδελφὸν παιδεύει.

Kim eğitir/eğitiyor?

Özne
nom. sing. masc.

Kimi eğitir/eğitiyor?
Nesne
acc. sing. masc.

Yüklem-Çekimli fiil
eğitir/eğitiyor
ind. act. praes.
3. rd sing.

YUNANCADA BASIT CÜMLELERDE SÖZ DİZİMİ

Nesne- Özne-Yüklem dizilimi

Tòv ἀδελφὸν ὁ Ὄμηρος παιδεύει.

Kimi eğitir/eğitiyor?

Nesne

acc. sing. masc.

Kim eğitir/eğitiyor?

Özne

nom. sing. masc.

Yüklem-Çekimli fiil
eğitir/eğitiyor
ind. act. praes.
3. rd sing.

YUNANCADA BASIT CÜMLELERDE SÖZ DİZİMİ

Yüklem- Özne-Nesne dizilimi

Παιδεύει ὁ Ὁμηρος τὸν ἀδελφόν.

Yüklem-Çekimli fiil
eğitir/eğitiyor
ind. act. praes.
3. rd sing.

Kim eğitir/eğitiyor?
Özne
nom. sing. masc.

Kimi eğitir/eğitiyor)
Nesne
acc. sing. masc.

YUNANCA SÖZ DİZİMİNDE BAZI BASİT KURALLAR

Cümlede dile getirilen eylemi gerçekleştiren **özne**, mutlaka **yalın (nominativus) halde** (casus'ta) bulunur. **Nesne** ise yüklemdeki fiilin gerektirdiği casus'ta yer alır. Yunancada çekimli filler nesne olarak genellikle **accusativ** casusta, yani ismin belirtme halinde olan bir kelime alırlar. Ancak nesneler her zaman accusativus casusta kelimelerden oluşmaz. Bazı çekimli filler nesne olarak **accusativ yerine dativus** (yönelme hali) **ya da genitivus** (iyelik hali) casusta bir kelime kullanabilirler.

BASİT YUNANCA CÜMLELERDE NESNE ÖRNEKLERİ

Örnekler;

Sözleri yazıyorum. → *Toὺς λόγους γράφω.*

Neyi yazıyorum?

acc. masc. pl. acc. nesne alır.
fiil 1. tk.'de gizli
özne almış.

Yunanca da en basit cümleyi özne ve yüklem ile kurarız. Özne şahıs zamiri olduğunda çoğu kere belirtilmesine gerek yoktur. Öznenin kaçinci şahısta kullanıldığı, tekil ya da çoğulluguunu fiil gövdesinde bulunan eklerden anlamak mümkündür.

BASİT YUNANCA CÜMLELERDE NESNE ÖRNEKLERİ

Örnekler;

Yasalara güveniyorum.
Neye güveniyorum?

Adalara hükmediyor.
Neye hükmediyor?

Toῖς νομοῖς πιστεύω.

dat. masc. pl.

dativ nesne alır
gizli özne almış

Tῷν νήσων βασιλεύει.

gen. fem. pl.

genitiv nesne alır
gizli özne almış